

Paskaidrojuma raksts un Mārupes novada domes priekšsēdētāja ziņojums par Mārupes novada pašvaldības 2014.gada budžetu

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas kalpo kā instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai un pašvaldības administratīvās teritorijas ilgtspējīgai attīstībai.

Mārupes novads aizņem 10 398,5 ha zemes. Novadā turpina pieaugt iedzīvotāju skaits. 2014.gada 1.janvārī dzīves vietu deklarējuši bija 17 316 iedzīvotāji, bet 2013.gada 1.janvārī bija 16 697 iedzīvotāji, saglabājot pozitīvu tendenci iedzīvotāju skaitā.

2012.gada 31.oktobra Domes sēdē ar lēmumu Nr.1 (sēdes protokola Nr.19 pielikums Nr.1) ir apstiprināta Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2026.gadam un lēmumu Nr.2 (sēdes protokola Nr.19 pielikums Nr.2) ir apstiprināta Mārupes novada attīstības programma 2013.-2019.gadam. Dokumentos noteiktas pašvaldības attīstības prioritātes, mērķi, rīcības virzieni un sasniedzamie rezultātīvie rādītāji. Līdz ar dokumentu apstiprināšanu Mārupes novadā ir noteikti šādi stratēģiskie mērķi:

1. Prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki.
2. Sasniedzamība, mobilitāte, kvalitatīva infrastruktūra un sakopta vide.
3. Ekonomiskā vide tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstībai.

Ilgtermiņa prioritāte: Kvalitatīva un harmoniski attīstīta vide iedzīvotājiem, biznesam un atpūtai.

Vidēja termiņa prioritātes:

VP1: Ģimene, bērni, jaunieši un seniori. Prioritātes mērķis ir nodrošināt visiem novada iedzīvotājiem kvalitatīvus un daudzpusīgus izglītības, sporta, sociālos, kultūras un citu publiskos pakalpojumus.

VP2: Ilgtspējīga dzīves vide. Prioritātes mērķis ir veidot kvalitatīvu dzīves vidi, nodrošinot dabas vides ilgtspēju un sniedzot drošības sajūtu novada iedzīvotājiem.

VP3: Uzņēmējdarbības attīstība. Prioritātes mērķis ir veicināt nacionālas un reģionālas nozīmes ekonomiskās attīstības projektu piesaisti novada teritorijai un nodrošināt labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi vietējiem uzņēmumiem.

VP4: Novada un ciemu sasniedzamība un pieejamība. Prioritātes mērķis ir nodrošināt novada un tā ciemu sasniedzamību, uzlabojot satiksmes drošību un attīstot novada sabiedrisko transportu un uzlabojot satiksmi ar Rīgu.

Horizontālā prioritāte:

HP: Procesu vadība un sadarbība. Horizontālās prioritātes mērķis ir novadā veidot efektīvu pārvaldi un sekmēt kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību.

2014.gadā turpinās minēto plānošanas dokumentos noteikto mērķu un prioritāšu ieviešana, plānotas mērķtiecīgas darbības noteikto rezultātu sasniegšanai, ņemot vērā 2014.gada budžeta iespējas.

2014.gadā būtiska uzmanība ir pievērsta izglītības jautājumu risināšanai, īpašu uzmanību pievēršot bērnu izglītības nodrošināšanai no 1,5 gadiem, būtisku pašvaldības finansējuma daļu novirzot privātajām izglītības iestādēm, jo pašlaik novadā nav pietiekams pašvaldības pirmsskolu izglītības iestāžu skaits. Plānots veikt darbus izglītības iestāžu pilnveidošanai: Jaunmārupes sākumskolas attīstībai par pamatskolu, Mārupes pamatskolas renovācijai un paplašināšanai, ņemot aizņēmumu Valsts kasē.

Svarīga novada joma ir lietderīgi un efektīvi izlietot Eiropas Savienības finansējumu novada ūdens sistēmu sakārtošanai, kā arī ielu un ceļu sakārtošanai pēc veiktajiem būvdarbiem. Ūdenssaimniecības projektu īstenošanai plānots ņemt aizņēmumu Valsts kasē.

2014.gadā plānots, ka darbu uzsāks Dienas centrs Skultē.

1. Mārupes novada pašvaldības budžeta 2014.gadam sagatavošana

Pašvaldības budžets tiek apstiprināts **EURO** valūtā, jo ar 2014.gada 1.janvāri Latvijā **Euro** ir oficiālais maksāšanas līdzeklis.

Mārupes pamatbudžeta galveināis ieņēmumu avots ir Iedzīvotāju ienākumu nodoklis. 2014.gada 1.janvāri iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme saglabāta iepriekšēja gada līmenī 24%, Iedzīvotāju ienākuma nodokļa neapliekamais minimums ir 75 EUR, tiks piemēroti iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošu personu, kas šajā gadā ir 165 EUR mēnesī. Mārupes novada pašvaldība ir maksātājs pašvaldību izlīdzināšanas fondā un 2013.gadā iemaksa bija 2 267 707 EUR jeb 1 593 754 LVL, saskaņā ar Finanšu ministrijas prognozi 2014.gadā plānotās iemaksas ir 2 456 180 EUR.

Lai nodrošinātu 2014.gada budžeta sastādīšanu, tiek veikta 2013.gada budžeta izpildes analīze. 2013.gadā kopumā ieņēmumi pārsniedza sākotnēji plānotos ieņēmumus, izpilde 109,7% apmērā (plāns 18 525 186 EUR jeb 13 019 575 LVL, izpilde 20 325 630 EUR jeb 14 284 934 LVL). Budžeta ieņēmumu palielinājums galvenokārt balstās uz iedzīvotāju skaita palielināšanos. 2013.gadā Mārupes novada budžeta plāns paredzēja 8 904 929 LVL ienākuma nodokļu ieņēmumu, izpilde bija 9 725 712 LVL jeb 109%. Nekustamā īpašuma nodokļa plāns bija 1 828 925 LVL, izpilde 2 117 600 LVL jeb 116%. Nenodokļu ieņēmumi plānoti 36 350 LVL apmērā, izpilde 46 145 LVL jeb 127%. Pašvaldības nodevas un kancelejas nodevas tika iekasētas 112% apmērā - plānoto 12 500 LVL vietā iekasēti 13 966 LVL. Naudas sodi un sankcijas saņemtas lielākā apmērā kā sākotnēji plānots - plāns 65 000 LVL, bet saņemti 86 416 LVL jeb 138%. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi pārsnieguši plānoto 72 600 LVL vietā iekasēti 90 522 LVL jeb izpilde 125% apmērā. 101 % apmērā saņemti valsts budžeta transferti: plānoto

1 795 771 LVL, saņemts 1 820 714 LVL. Pārsniegti arī plānotie ieņēmumi pašvaldību budžetā no citām pašvaldībām - plānoto 300 000 LVL vietā ieņemti 377 471 LVL jeb 126%.

2. Mārupes novada pašvaldības 2014.gada budžets

Mārupes novada pašvaldības 2014.gada budžeta sagatavošanas normatīvā pamatbāze ir likums „Par valsts budžetu 2014.gadam”, likums „Par pašvaldību budžetiem”, likums „Par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu”, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums, kā arī izmaiņas nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības.

Pamatbudžetu veido nodokļi (iedzīvotāju ienākumu nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis), valsts budžeta transferti (mērķdotācijas, dotācijas pašvaldības no LR ministriju apstiprinātām programmām, kā arī dotācijas Eiropas Savienības struktūrfondu un ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanai), valsts/pašvaldības nodevu ieņēmumi, pašvaldības budžeta transferti nenodokļu ieņēmumi un budžeta iestāžu ieņēmumi. Speciālā budžeta ieņēmumus veido īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi – dabas resursu nodoklis, autoceļu uzturēšanas līdzekļi un citi finanšu līdzekļi.

2014.gadā nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi pamatbudžetā plānoti bez 25% nodokļu pieauguma ierobežošanas piemērošanas un tie ir 2 471 604 EUR, kas ietver ienākumus par zemi 1 476 813 EUR apmērā, par ēkām un inženierbūvēm 604 656 EUR un par mājokļiem 390 134 EUR.

Saskaņā ar 2013.gada 27.novembrī izsludināto likumu „Par valsts budžetu 2014.gadam” un Ministru kabineta 2013.gada 16.decembra rīkojumu Nr.636 „Par mērķdotāciju sadalījumu pašvaldībām - pašvaldību izglītības iestādēm 2014.gadam” Mārupes novada pašvaldībai plānotās mērķdotācijas (līdz 31.08.2014.) ir:

1. 1 099 672 EUR mērķdotācija pamata un vispārējās vidējās izglītības pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām;
2. 53 282 EUR mērķdotācija interešu izglītības pedagogu un sporta skolu pedagogu daļējai darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām;
3. 152 088 EUR mērķdotācija piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācībā iesaistīto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

No Kultūras ministrijas budžeta programmas pārskaitītā dotācija pašvaldības pamatbudžetam ir 151 015 EUR apmērā, kas ietver finansējumu kolektīvu vadītājiem 3746 EUR un Mūzikas un mākslas skolas pedagogu darba samaksu 147 269 EUR.

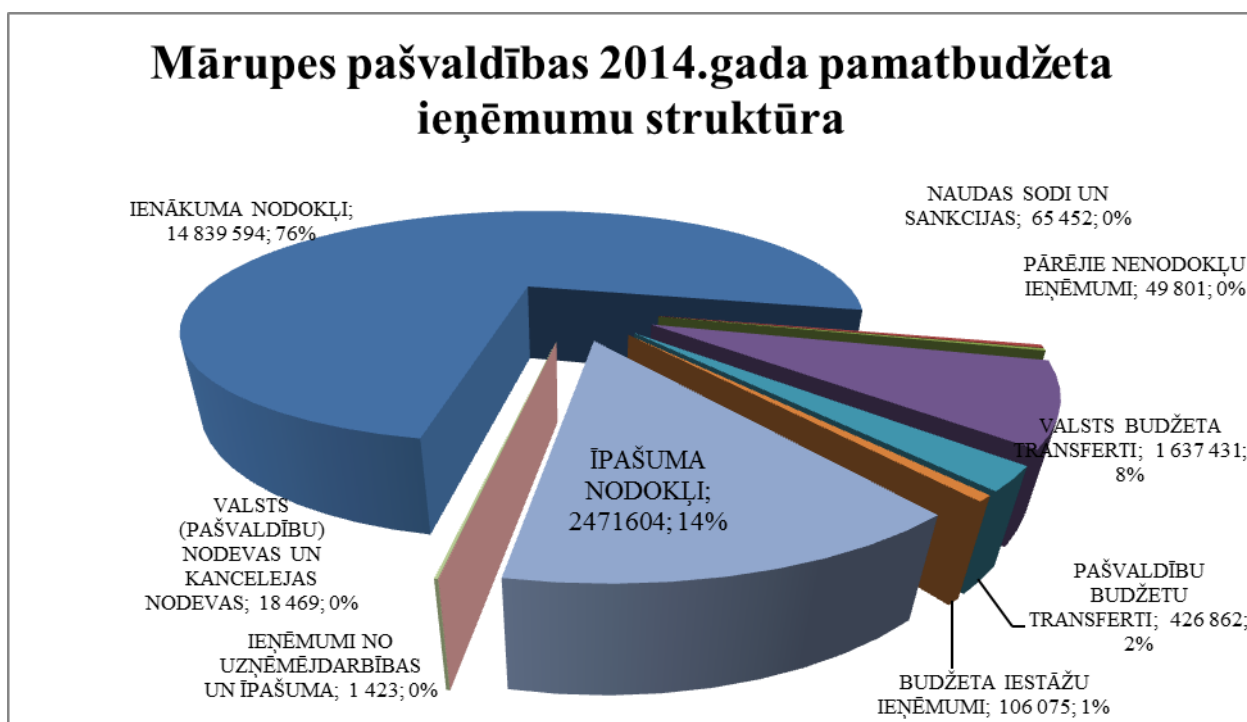
No Izglītības un zinātnes ministrijas dotācija brīvpusdienām 2014.gadam (līdz 31.05.2014.) ir plānota 50 594 EUR apmērā.

Kopā Mārupes novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi ir 19 616 710 EUR, budžeta līdzekļu atlikums uz gada sākumu ir 4 961 030 EUR, kas kopā ir 24 577 740 EUR. Plānotie izdevumi 24 577 740 EUR.

2014.gadā speciālajā budžetā Dabas resursu nodokļa ieņēmumu plāns ir 28 457 EUR. Autoceļu ceļu uzturēšana ieņēmumi plānoti 178 065 EUR apmērā. Kopā speciālā budžeta ieņēmumi ir 206 523 EUR, speciālā budžeta atlikums uz gada sākumu ir 52 190 EUR, kas kopā ir 258 712 EUR. Plānotie speciālā budžeta izdevumi ir 258 712 EUR.

2.1. Mārupes novada pašvaldības budžeta 2014.gada budžeta ieņēmumi

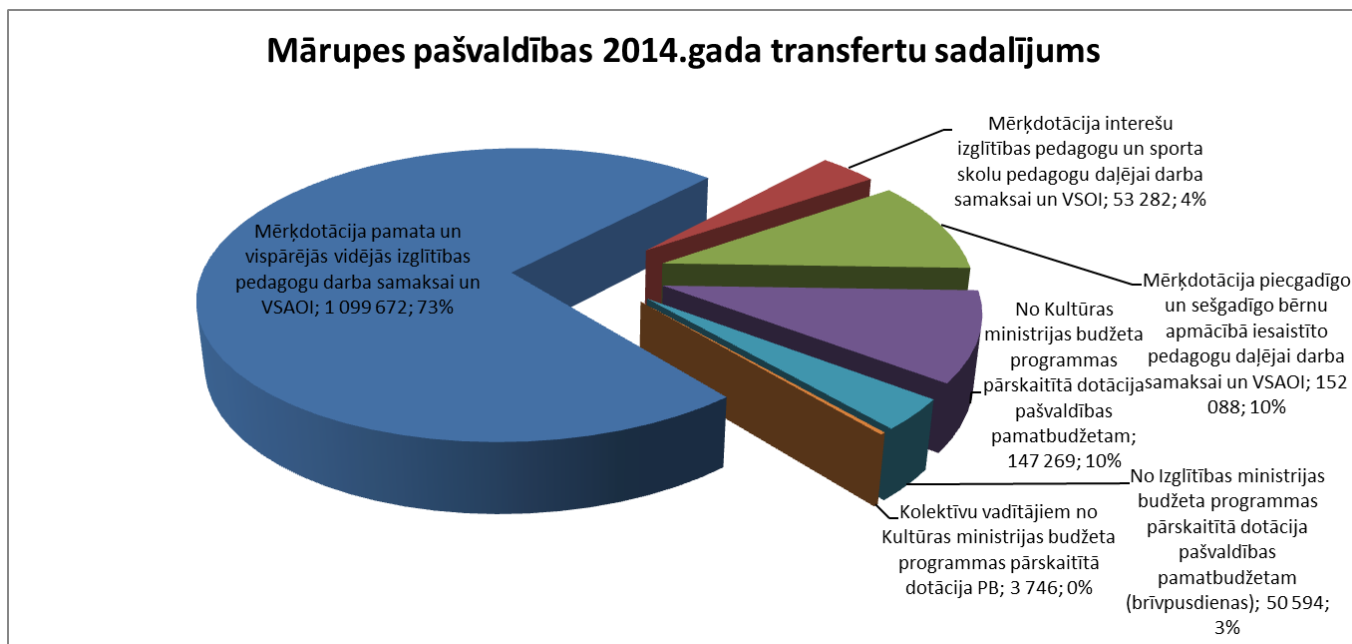
Informācija par budžeta ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ieņēmuma avotiem un ekonomiskai klasifikācijai pieejami Saistošo noteikumu 1., 2. un 3.pielikumā.

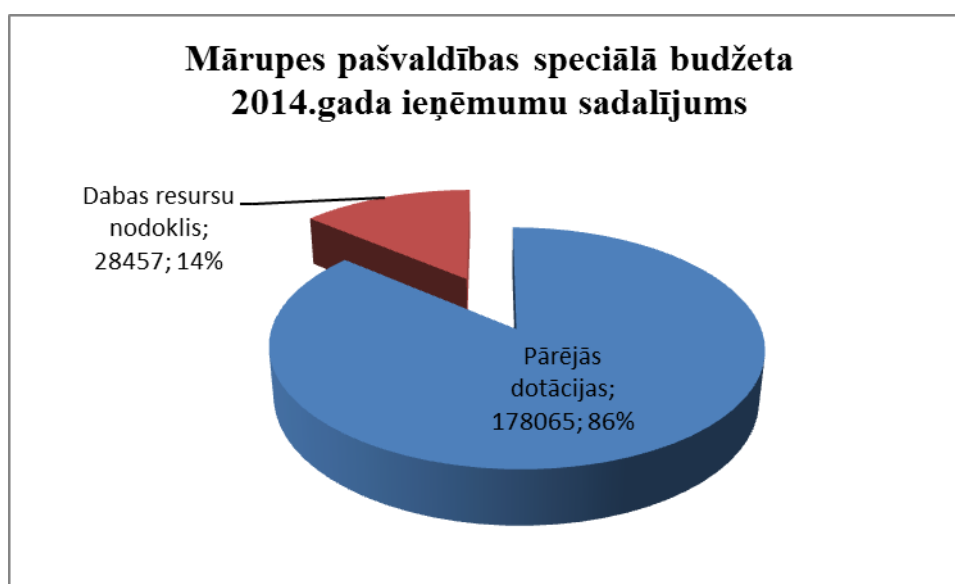
Pamatbudžeta ieņēmumi (skatīt 1.pielikumu) ir Mārupes novada pašvaldības budžeta galvenā sastāvdaļa. Pamatbudžeta ieņēmumus veido iedzīvotāju ieņēmumu nodoklis 14 839 594 EUR jeb 76% no visiem ieņēmumiem, īpašuma nodokļa ieņēmumi 2 471 604 EUR jeb 14% no visiem ieņēmumiem, valsts budžeta transferti 1 637 431 EUR jeb 8% no visiem ieņēmumiem, pašvaldību budžetu transferti 426 862 EUR jeb 2% no visiem ieņēmumiem. Budžeta ieņēmumu daļu palielina arī pašvaldības budžeta iestāžu ieņēmumi 106 075 EUR jeb 1% apmērā, pārējie nenodokļu ieņēmumi 49 801 EUR apmērā, pašvaldības nodevas un kancelejas nodevas 18 469 EUR apmērā un pārējie neklasificētie ieņēmumi 1 423 EUR apmērā.

Valsts budžeta transferti 2014.gadam plānoti 1 637 431 EUR apmērā jeb 8% no kopējā pamatbudžeta ieņēmumu apmēra. Pamatbudžetā iekļautā summa sastāv no mērķdotācijas pedagogu atalgojumam 1 506 652 EUR un pašvaldības budžetā saņemtajiem uzturēšanas izdevumiem ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanai 130 779 EUR.

2014.gadā plānotā mērķdotācija paredzēta astoņiem mēnešiem.

Mārupes speciālā budžeta ieņēmumi tiek iegūti no diviem avotiem Dabas resursu nodokļa un Autoceļu fonda.

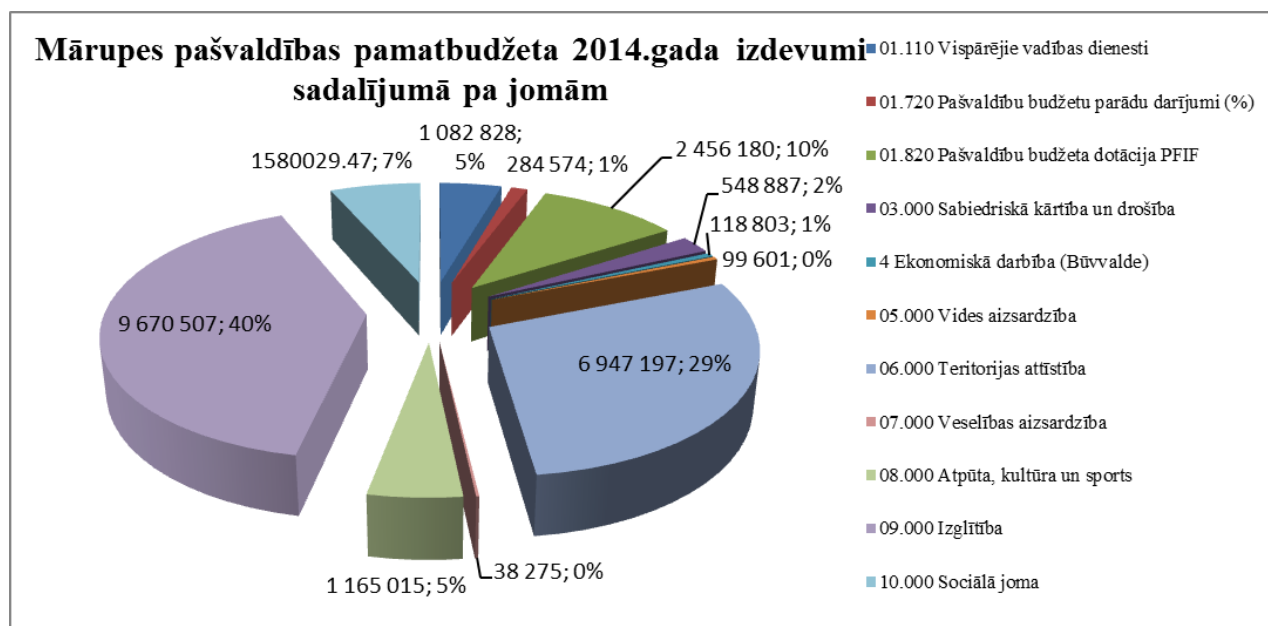
Mārupes novada pašvaldības speciālā budžeta (skatīt 3.pielikumu) ieņēmumu galvenā sastāvdaļa ir mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām). Saskaņā ar

Ministru kabineta 2008.gada 11.marta noteikumiem Nr.173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” (ar grozījumiem), nosaka, ka Mārupes novadam piešķirta mērķdotācija 0,4144% apmērā no Valsts budžetā paredzētā finansējuma valsts autoceļu fondu programmā noteiktās apakšprogrammas „Mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām)”. 2014.gadam mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām) ir 178 065 EUR.

Mārupes novada pašvaldība 2014.gadā plāno ieņēmumus par dabas resursu nodokļa maksājumiem 28 457 EUR apmērā. Likums „Par dabas resursu nodokli” nosaka, ka pašvaldības budžetā ieskaita 60% no novada teritorijā veiktās darbības, par kuru saņemts dabas resursu nodokļa maksājuma par dabas resursu ieguvi vai izmantošanu vai vides piesārņošanu.

2.2. Mārupes novada pašvaldības budžeta 2014.gada budžeta izdevumi

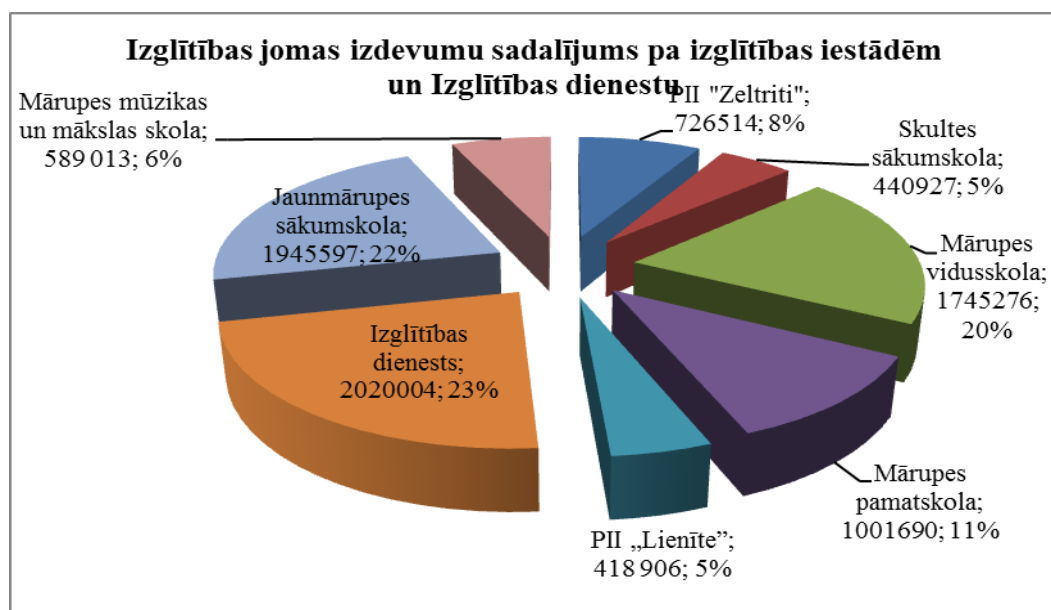
Mārupes novada pašvaldības budžeta izdevumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu iestāžu, tajā skaitā izglītības, kultūras un sporta iestāžu, bibliotēkas, sociālā dienesta, bāriņtiesas, administrācijas un tās patstāvīgo struktūrvienību uzturēšanai un infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai. Plānotie izdevumi iekļauti Mārupes novada Domes saistošo noteikumu 2.pielikumā. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 10.decembra noteikumiem Nr.1433 „Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2014.gadā” Mārupes novada pašvaldība jāveic iemaksa 2 456 179 EUR apmērā. Iepriekšējā periodā uzņemto saistību ietvaros jāveic kredītu atmaksa 582 097 EUR apmērā. Kases apgrozījums noteikts 71 144 EUR apmērā.

Izglītība

Izglītība nozarē iekļauti Mārupes vidusskolas, Mārupes pamatskolas, Skultes pamatskolas, Jaunmārupes sākumskolas, Mūzikas un mākslas skolas, pirmsskolas izglītības iestādes Zeltrīti, pirmsskolas izglītības iestādes Lienīte, un izglītības dienesta izdevumi, kuri ietver privātajās pirmsskolas izglītības iestādēs iepirkto un līdzfinansēto bērnu dārza vietu izdevumus.

Vislielākais izdevumu apjoms ikgadējā pamatbudžetā plānots izglītības iestāžu uzturēšanai un ar izglītību saistīto pakalpojumu apmaksai. Izglītības nozarei plānotais izdevumu apmērs ir 9 670 507 EUR, kas ir 40% no plānotajiem kopējiem 2014.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

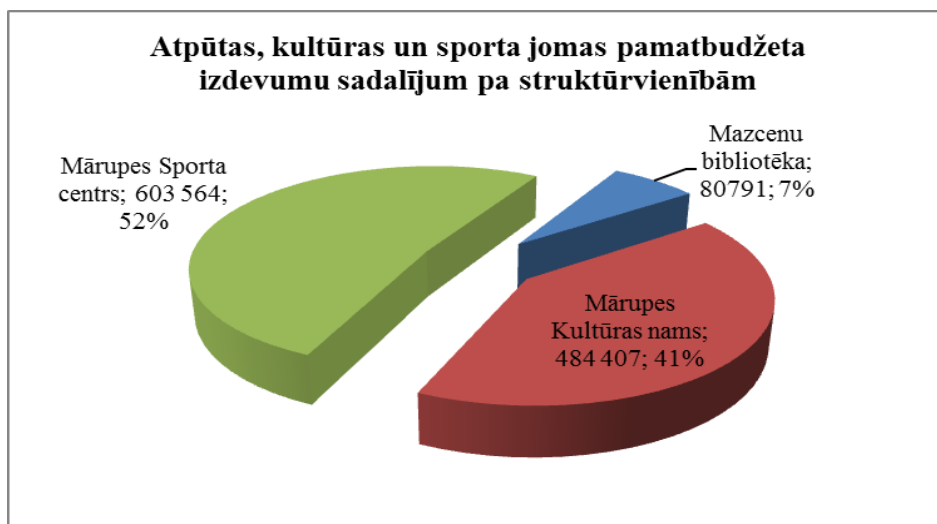

Mārupes pašvaldības pamatbudžeta izdevumi ietver arī transfertu citām pašvaldībām par izglītības funkcijas nodrošināšanu Mārupē deklarētiem bērniem. 2014.gadā plānoti **782 580 EUR** apmērā.

Atpūta, kultūra un sports

Kultūras nozarē iekļauti Kultūras nama izdevumi, Mazcenas bibliotēkas izdevumi, Mārupes sporta centra izdevumi. Šajā sadaļā iekļautas arī dotācijas kultūras pasākumu īstenošanai, biedrību projektu atbalstam un sportistu dotācijai.

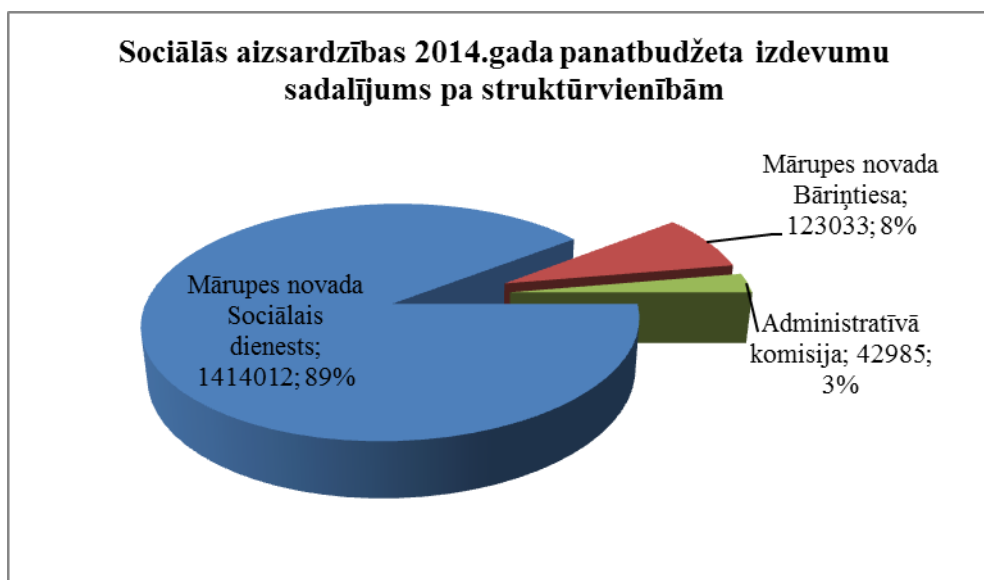
Nozarei plānotais izdevumu apmērs ir **1 165 015 EUR**, kas ir **5%** no plānotajiem kopējiem 2014.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Sociālā aizsardzība

Sociālā aizsardzība ietver izdevumus Bāriņtiesas, Administratīvās komisijas un Sociālā dienesta izdevumus, kas ietver arī sociālos pabalstus iedzīvotājiem.

Sociālai aizsardzībai plānotais izdevumu apmērs ir **1 580 029 EUR**, kas ir **7%** no plānotajiem kopējiem 2014.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Pašvaldības policija

Pašvaldības policijai plānotais izdevumu apmērs ir **548 887 EUR**, kas ir **2%** no plānotajiem kopējiem 2014.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Vispārējie vadības dienesti

Vispārējo vadības dienestu funkcionālajā kategorijā iekļauti Mārupes pašvaldības administrācijas izdevumi, iemaksas Pašvaldību izlīdzināšanas fondā, kas šajā gadā noteikta **2 456 180 EUR** apmērā, kas ir **10%** no plānotajiem kopējiem

2014.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem, un pašvaldības parādu darījumiem (procentu maksājumiem) **284 574 EUR jeb 1%**.

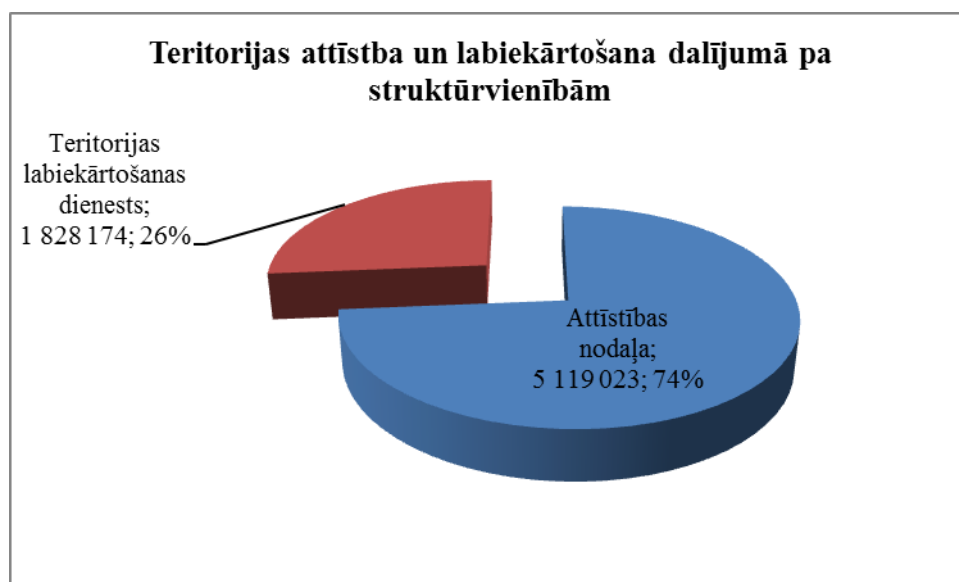
Administrācijas izdevumi ir **1 082 828 EUR**, kas ir **5%** no plānotajiem kopējiem 2014.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Vides aizsardzība

Vides aizsardzības izmaksas veido plānotās investīcijas pašvaldības meliorācijas grāvju tīrīšanai, vides labiekārtošanai, ūdensvada ievilkšanai, ūdens un kanalizācijas tīklu projektēšanai. Plānotās izmaksas kopā ir **99 601 EUR**.

Pašvaldības teritorijas attīstība un labiekārtošana

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana ietver Teritorijas labiekārtošanas dienesta, Būvvaldes un Attīstības nodaļas izdevumus. Plānotais izdevumu apmērs ir **6 947 197 EUR**, kas ir **29%** no plānotajiem kopējiem 2014.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Veselības aizsardzība

Veselības aizsardzības jomā pašvaldības izdevumi paredzēti pakalpojumu izdevumu segšanai veselības veicināšanas funkcijas nodrošināšanai. 2014.gadā veselības aizsardzībai plānotie izdevumi ir **38 275 EUR**.

Ekonomiskā darbība

Ekonomiskās darbības funkcionālajā kategorijā iekļauti izdevumi Būvniecības nozares jomā, kuri veidojas Būvvaldes darbības rezultātā. Būvvaldes izdevumi 2014.gadā plānotie 118 803 EUR apmērā, kas ir 1% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem 2014.gadā.

Budžeta finansēšanas sadaļā (4.pielikums) iekļauti plānotie ilgtermiņa aizņēmumi, no kuriem: 3 986 885 EUR plānoti ir Ūdenssaimniecības projektu un siltumapgādes projektu īstenošanai; 4 423 637 EUR plānoti Jaunmārupes sākumskolas rekonstrukcijai, to veidojot par pamatskolu; 4 093 346 EUR plānoti Mārupes pamatskolas rekonstrukcijai; un 2 824 827 EUR pirmsskolas izglītības iestādes būvniecībai.

Saņemto ilgtermiņa aizņēmumu atmaksai 2014.gadā par pirmsskolas izglītības iestādes „Zeltrīti” būvniecību plānoti 156 930 EUR, ilgtermiņa Valsts kases aizdevumu atmaksu 2014.gadā 425 167 EUR, kas ietver Jaunmārupes sākumskolas un pirmsskolas būvniecības aizņēmuma atmaksu, Mārupes vidusskolas rekonstrukcijas aizņēmuma atmaksu un Asfaltētu ielu, ceļu, apgaismojuma izbūves aizņēmuma atmaksu.

3. Mārupes novada pašvaldības 2014.gada investīcijas

2014.gadā attīstībai plānotais budžets, kas izriet no Mārupes pašvaldības darbības mērķus, darbības rezultātus un rezultatīvos rādītājus saskaņā ar apstiprināto Mārupes novada attīstības programmu 2013.–2019.gadam un Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.–2026.gadam 2014.gadā prioritāri veicamiem darbiem ir 14 655 918 EUR (5.pielikums).

Rīcības virziena **Kvalitatīva izglītība un sporta iespējas** nodrošināšanai plānoti izdevumi **7 484 642 EUR** apmērā, kas ietver izmaksas Mārupes pamatskolas rekonstrukcijai, Jaunmārupes sākumskolas pārveidei par sākumskolu, Skultes sākumskolas renovāciju (siltummezglu sakārtošanai), Mārupes vidusskolas rekonstrukcijas projekta izstrādi, jaunas pirmsskolas iestādes projekta aktualizāciju/izstrādi, Mārupes mūzikas un mākslas skolas ēkas rekonstrukcijas projekta izstrādei, sporta laukumu rekonstrukciju projektu izstrādi, Izglītības iestāžu attīstības koncepcijas izstrādes un ieviešanas izmaksas.

Rīcības virziena **Mūsdienīgi sociālie pakalpojumi un veselības aprūpes pakalpojumu veicināšana** īstenošanai plānotās izmaksas 2014.gadā ir **430 782 EUR**, kas plānotas Skultes Dienas centra izbūvei.

Rīcības virziena **Vides kvalitāte** īstenošanai 2014.gadā plānotas izmaksas ir **2 933 743 EUR**. Plānotās izmaksas ietver ūdenssaimniecības projektu īstenošanai nepieciešamo pašvaldības budžeta finansējumu, izmaksas lokālpilnošanas izstrādei Jaunmārupē, energoefektivitātes pasākumu veikšanu izglītības iestādēs un daudzdzīvokļu ēku siltināšanas veicināšanai, kā arī siltumapgādes sistēmas attīstībai.

Rīcības virziena **Labiekārtošana** ieviešanai 2014.gadā plānotas izmaksas **40 592 EUR** (izmaksas neietver ikdienas uzturēšanas darbus). Plānotās izmaksas ietver Kultūras nama un administrācijas ēkas rekonstrukcijas projekta izstrādi, novada labiekārtošanas plāna izstrādi (t.sk. Skultes), parka un skvēru ierīkošanas un labiekārtošanas darbus, kā arī ar iedzīvotājiem kopēju projektu sagatavošanu par daudzdzīvokļu pagalmu labiekārtošanu.

Rīcības virziena **Nacionālās un reģionālās nozīmes ekonomiskās attīstības veicināšana** ietvaros plānots izstrādāt Investīciju iespēju mārketingu, veicot izpēti. Pasākuma veikšanai plānotais finansējums **1 423 EUR**.

Rīcības virziena **Satiksmes drošības un ceļu kvalitātes uzlabošana** īstenošanai plānotas izmaksas ir **2 355 701 EUR**. Izmaksas paredzētas Mārupītes gatves rekonstrukcijai (autobusa galapunkta izbūvei, gājēju celiņu renovācijai), Lielās ielas daļējai rekonstrukcijai, Rožleju, Paleju, Upesgrīvas ielas renovācijai būvprojektu izstrādei un būvdarbu uzsākšanai, Abavas ielas sakārtošanai, ielu rekonstrukcijai, gājēju celiņu izbūvei un sakārtošanai, iekškvartālu ceļu izbūvei, gājēju tiltiņu ierīkošanas turpināšanai, Dzirnīku ielas posma būvdarbiem, Vecais Mārupes ceļš posma būvniecībai, Sniķeru ielas pieslēguma būvniecībai, ceļu grants seguma ceļu nestspējas uzlabošanai, gājēju pāreju iezīmēšanai un aprīkošanai ciemos.

Horizontālā rīcības virziena **Pārvaldes kapacitātes stiprināšanai un Sadarbības un mijiedarbības sekmēšana** plānotās izmaksas ir **167 017 EUR** apmērā. Izmaksu ietvaros plānota gan darbinieku apmācība, gan nepieciešamības gadījumos nozares speciālistu piesaiste. Plānots rīkot seminārus nodrošinot kvalifikācijas celšanu un pieredzes apmaiņu ar Latvijas pašvaldībām un ar līdzīgām ārvalstu pašvaldībām, plānots izstrādāt Paaudžu politiku un uzsākt tā ieviešanu, izstrādāt novada mārketinga stratēģiju un tūrisma stratēģiju.